

Rekenhof

Uitvoeringsrekeningen van de begroting 2017 van de instellingen van openbaar nut van categorie A

175^e Boek van het Rekenhof – Bijvoegsel 1

Goedgekeurd in de algemene vergadering van het Rekenhof van 23 februari 2022

**UITVOERINGSREKENINGEN VAN DE BEGROTING 2017 VAN DE INSTELLINGEN VAN
OPENBAAR NUT OPGENOMEN IN CATEGORIE A IN ARTIKEL 1 VAN DE WET VAN
16 MAART 1954 BETREFFENDE DE CONTROLE VAN SOMMIGE INSTELLINGEN VAN
OPENBAAR NUT**

Verslagen over de rekeningen en uitslagen in te lassen in de wet houdende eindregeling van de begrotingen van die instellingen voor het begrotingsjaar 2017

INHOUDSTAFEL

Hoofdstuk 1	4
Inleiding	4
1.1 Procedure	4
1.2 Verzending van de rekeningen van de instellingen aan het Rekenhof	5
1.3 Toekenning van aanvullende kredieten	6
Hoofdstuk 2	10
Besluiten van het Rekenhof – Jaar 2017	10
2.1 Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers	10
2.2 Federaal Agentschap van de Schuld	16
2.3 Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten	19
2.4 Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen	25
2.5 Federaal Planbureau	31

HOOFDSTUK 1

Inleiding

Overeenkomstig artikel 6, §3, van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut (hierna de wet van 16 maart 1954 genoemd) worden de rekeningen van de instellingen van categorie A opgesteld onder het gezag van de minister onder wiens bevoegdheid ze vallen. De minister van Financiën legt ze vervolgens ter controle voor aan het Rekenhof uiterlijk op 31 mei van het jaar dat volgt op het jaar waarop de rekeningen slaan. Het Rekenhof moet zijn opmerkingen meedelen aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers zodat de Kamer het wetsontwerp tot eindregeling van de begroting kan goedkeuren.

1.1 Procedure

De uitvoeringsrekening van de begroting van de diensten van algemeen bestuur van de Staat wordt in volume I van het Boek van het Rekenhof becommentarieerd. De rekening zelf wordt gepubliceerd in volume II. De rekeningen van de instellingen van categorie A worden later in het bijvoegsel 1 gepubliceerd.

Het Rekenhof heeft de volumes I en II van zijn 175^e Boek (rekeningen van het jaar 2017) op 17 oktober 2018 goedgekeurd¹.

Dit bijvoegsel 1 bevat de conclusies van het Rekenhof bij de uitvoeringsrekeningen van de begroting van de instellingen van categorie A voor het jaar 2017.

Het Rekenhof bewaart een origineel van de rekeningen van die instellingen. Ze bevatten, naast een uitvoeringsrekening van de begroting, eventueel gestaafd door een beheersrekening, een rekening van de vermogenswijzigingen, een resultatenrekening en een balans of een toestand van het actief en het passief, opgesteld overeenkomstig de wettelijke bepalingen².

Ingevolge de inwerkingtreding van de bepalingen van de wet van 22 mei 2003³ die betrekking hebben op de administratieve openbare instellingen, is deze procedure niet meer van toepassing vanaf de rekeningen 2018. De commentaren van het Rekenhof met betrekking tot de rekeningen van uitvoering van de begroting van de instellingen van categorie A (administratieve openbare instellingen met ministerieel beheer genoemd in de wet van 22 mei 2003) worden voortaan enkel opgenomen in volume I van het Boek, dat gewijd is aan de rekeningen van de administratieve diensten met boekhoudkundige autonomie en van de administratieve openbare instellingen en de ermee gelijkgestelde instellingen.

---

¹ Beschikbaar op de website www.rekenhof.be.

² Artikel 6, §2, wet van 16 maart 1954 en artikel 26, koninklijk besluit van 7 april 1954 houdende algemeen reglement op de begroting en de comptabiliteit van de bij de wet van 16 maart 1954 bedoelde instellingen van openbaar nut.

³ Wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat.

1.2 Verzending van de rekeningen van de instellingen aan het Rekenhof

Onderstaande tabel 1 vermeldt de lijst van de instellingen van categorie A waarvan de rekeningen voor het jaar 2017 aan het Rekenhof moesten worden overgezonden, alsook de datum waarop die rekeningen werden overgezonden.

Tabel 1 – Verzending van de uitvoeringsrekeningen van de begroting 2017 van de instellingen van categorie A

Instellingen	Verzending aan het Rekenhof
Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers	24 mei 2018
Federaal Agentschap van de Schuld	30 april 2018
Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten	29 mei 2018 ⁴
Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen	5 juni 2018
Federaal Planbureau	30 april 2018
Regie der Gebouwen	10 september 2018 ⁵

Bron: Rekenhof

De lijst met instellingen van categorie A heeft twee wijzigingen in vergelijking met die van het begrotingsjaar 2016⁶.

⁴ De rekeningen werden op 2 mei 2018 goedgekeurd door de hiërarchisch bevoegde minister bij ontstentenis van het verslag van de bedrijfsrevisor. Dat verslag kwam op 15 oktober 2018 tot een negatief oordeel, zoals de twee voorgaande boekjaren. Voor de rekeningen 2016 en 2017 van het FAGG en de overeenstemmende verslagen van de bedrijfsrevisor wordt verwezen naar het 175^e Boek van het Rekenhof, Volume I, Brussel, oktober 2018, p. 180. Beschikbaar op de website www.rekenhof.be.

⁵ Het Rekenhof heeft de toestand van de rekeningen 2015 en volgende van de Regie der Gebouwen aangekaart in het 175^e Boek van het Rekenhof, Volume I, Brussel, oktober 2018, p. 169 en in het 176^e Boek van het Rekenhof, deel I, mei 2019, p. 81-86. Beide publicaties zijn beschikbaar op de website www.rekenhof.be. De Regie heeft haar rekeningen 2015 tot 2017 met vertraging opgesteld en buiten de wettelijk voorgeschreven termijnen aan de bevoegde minister bezorgd. De minister van Financiën heeft die rekeningen bijgevolg ook laattijdig naar het Rekenhof gestuurd ter controle, namelijk in de loop van 2018. Het Rekenhof heeft de resultaten van zijn controles meegedeeld op 20 februari 2019.

⁶ Rekenhof, 174^e Boek, Bijvoegsel 1. Beschikbaar op de website www.rekenhof.be.

De Pensioendienst voor de Overheidssector (PDOS) komt er niet langer in voor omdat zijn bevoegdheden in de Federale Pensioendienst (FPD) werden geïntegreerd op 1 april 2016⁷. De instelling werd de volgende dag vereffend en ontbonden⁸.

Er is één instelling bijgekomen, met name het *Federaal Agentschap van de Schuld* (FAS) — in het Engels, *Belgian Debt Agency (BDA)* — na de omvorming tot een instelling van openbaar nut van categorie A met rechtspersoonlijkheid van het Agentschap van de Schuld, een dienst van de Algemene Administratie van de Thesaurie van de FOD Financiën, waarvan alle personeelsleden gedetacheerd werden door het Rentenfonds. Na de opheffing van het Rentenfonds op 1 januari 2017 heeft het nieuwe agentschap zijn personeel overgenomen en de opdrachten voortgezet waarmee dat fonds tot dan was belast in het kader van het operationeel beheer van de rijksschuld⁹.

Net zoals de rekeningen van de voorgaande vijf boekjaren bevat dit bijvoegsel tot slot niet de conclusies van het Rekenhof over de uitvoeringsrekening van de begroting van de *Regie der Gebouwen*, gezien de omvang van de problemen in die rekening.

Meer bepaald gelet op het voorbehoud dat ze zelf formuleert bij het getrouw beeld van haar rekeningen, en gelet op de door het Rekenhof vastgestelde tekortkomingen in de balans- en resultatenrekening, het gebrek aan interne beheersing voor het financieel en boekhoudkundig proces, het ontbreken van interne-auditactiviteiten en verschillende tekortkomingen inzake het financieel beheer, heeft het Rekenhof immers beslist de rekeningen 2012 tot en met 2014¹⁰ en 2015 tot en met 2017 van de Regie niet voor gecontroleerd te verklaren.

1.3 Toekenning van aanvullende kredieten

De Kamer van Volksvertegenwoordigers is er in laatste instantie mee belast om de uitvoeringsrekeningen van de begroting van de instellingen van categorie A goed te keuren via een wet houdende eindregeling van de begroting. Ze kan aanvullende kredieten toekennen of weigeren als de instellingen hun begrotingskredieten hebben overschreden.

De overdracht en overschrijding van de limitatieve kredieten uitgetrokken op de begroting van een instelling van categorie A moeten overeenkomstig artikel 5 van de wet van 16 maart 1954, vóór enige tenuitvoerlegging worden toegestaan door de minister, van wie het organisme afhangt, op eensluidend advies van de minister van Begroting of diens gemachtigde. Zo de kredietoverschrijdingen een hogere financiële staatstussenkomst

---

⁷ Artikel 10 van de wet van 18 maart 2016 tot wijziging van de Rijksdienst voor Pensioenen in Federale Pensioendienst, tot integratie van de bevoegdheden en het personeel van de Pensioendienst voor de Overheidssector, van de opdrachten "Pensioenen" van de lokale en provinciale sectoren van de Dienst voor de Bijzondere socialezekerheidsstelsels en van HR Rail en tot overname van de gemeenschappelijke sociale dienst van de Dienst voor de Bijzondere socialezekerheidsstelsels.

⁸ *Ibidem*, artikel 193.

⁹ Artikelen 2, 3 en 12, van de wet van 25 oktober 2016 houdende oprichting van het Federaal Agentschap van de Schuld en opheffing van het Rentenfonds. Artikel 10 van die wet bepaalt dat de rechten en verplichtingen van het Rentenfonds van rechtswege en zonder enige compensatie overgenomen worden door de Belgische Staat of door het nieuwe Agentschap.

¹⁰ Een samenvatting van de belangrijkste conclusies van de controle van de rekeningen 2012 tot en met 2014 van de Regie der Gebouwen komt aan bod in een afzonderlijk artikel in het 173^e Boek van het Rekenhof, Volume I, p. 235-239. Beschikbaar op de website www.rekenhof.be.

kunnen medebrengen dan waarin de algemene uitgavenbegroting voorziet, moeten zij vooraf door de aanneming van een overeenstemmend krediet in de algemene uitgavenbegroting worden goedgekeurd.

De tabel hierna vermeldt de overschrijdingen van de limitatieve kredieten die in de voorgeschreven vormen niet zijn toegestaan.

Tabel 2 – Kredietoverschrijdingen voor het begrotingsjaar 2017

Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers (Fedasil)

Begrotingsartikel (verkorte tekst)	Kredietoverschrijding (in euro)
- Artikel 524.01 : Geschillen	<u>44.070,98</u>
Totaal	44.070,98

Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG)

Omdat het eensluidend advies van de Inspectie van Financiën en de formele toestemming van de hiërarchisch bevoegde minister na 31 december 2017 werden verleend, heeft het Rekenhof de laatste aanvraag voor kredietoverdrachten niet in aanmerking genomen.

Begrotingsartikel (verkorte tekst)	Kredietoverschrijding (in euro)
- Artikel 511.080 : Vergoedingen reële lasten (woon-werkverkeer, fiets)	41.577,89
- Artikel 523.2 : Kosten van alle aarde in verband met 'Mobile Health' en 'Medtech Pact'	499.999,00
- Artikel 527.1 : Transfer en subsidie : opdrachten toevertrouwd aan derden	14.826,85
- Artikel 528.5 : Transfers binnen de perimeter	<u>35.030,33</u>
Totaal	591.434,07

Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV)

Omdat het eensluidend advies van de Inspectie van Financiën en de formele toestemming van de hiërarchisch bevoegde minister na 31 december 2017 werden verleend, heeft het Rekenhof de laatste aanvraag voor kredietoverdrachten niet in aanmerking genomen.

Begrotingsartikel (verkorte tekst)	Kredietoverschrijding (in euro)
- Artikel 511.060 : Sociale dienst	94.411,04
- Artikel 511.080 : Tegemoetkomingen verplaatsing woon- werkverkeer	39.548,46
- Artikel 524.010 : Betwistingen (met inbegrip van abonnementen advocaten)	11.614,97
- Artikel 526.070 : Prestaties van veeartsen	477.980,99
- Artikel 560.010 : Leasingschulden (kapitaal)	<u>6.812,81</u>
Totaal	630.368,27

Federaal Planbureau (FPB)

Begrotingsartikel (verkorte tekst)	Kredietoverschrijding (in euro)
- Totaal van de codes ESR 12.11, 12.12 en 12.21 ¹¹ : Werkingskosten (artikelen 521.01, 521.02, 522.01 en 522.03)	20.839,24
- Code ESR 74.22 (artikel 550.01) : Investerings	<u>1.790,01</u>
Totaal	22.629,25

Bron : Rekenhof

De verschillende begrotingsoverschrijdingen worden becommentarieerd in de gedetailleerde conclusies die hierna per instelling zijn gegroepeerd.

¹¹ De door het FPB opgestelde uitvoeringsrekening van de begroting 2017 werkt met de structuur en de codes voor de economische classificatie op basis van ESR 2010, terwijl de door de Kamer van Volksvertegenwoordigers goedgekeurde begroting werkt met de structuur en begrotingsartikelen van de wet van 16 maart 1954 (cf. p. 31, § 2). De bij artikel 2 van de wet van 16 maart 1954 vereiste instemming van de hiërarchisch bevoegde ministers en de minister van Begroting om deze kredieten niet-limitatief te gebruiken, is overigens niet bekomen.

Op grond van de elementen die zijn ingezameld in het kader van zijn controles, heeft het Rekenhof er geen bezwaar tegen dat de aanvullende kredieten worden toegekend die nodig zijn om de vastgestelde overschrijdingen te regulariseren.

Brussel, 23 februari 2022

HOOFDSTUK 2

Besluiten van het Rekenhof

Jaar 2017

2.1 Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers (Fedasil)

Tijdens de periode van mei 2015 tot begin 2016 heeft België het hoofd geboden aan een uitzonderlijk toestroom van asielzoekers als gevolg van het Syrische conflict. De federale regering gaf Fedasil bijgevolg de opdracht dringend tot 36.000 bijkomende opvangplaatsen te creëren. Die plaatsen werden in 2015 gefinancierd door de beschikbare reserves van de instelling aan te spreken en in 2016 door twee keer een beroep te doen - voor telkens 150 miljoen euro - op de nieuwe interdepartementale provisie 'Asiel en Migratie', die is opgenomen in de begroting van de FOD Budget en Beheerscontrole. Die provisie was bedoeld om de bijkomende uitgaven te financieren die de verschillende departementen mogelijk zouden moeten doen in de loop van het begrotingsjaar.

Ondanks de daling van het aantal asielaanvragen waren nog niet alle effecten van de uitzonderlijke toestroom van asielzoekers tijdens de periode van mei 2015 tot begin 2016 in 2017 weggewerkt. Het was daarom noodzakelijk het aantal opvangplaatsen tot eind van het jaar op een hoog niveau te handhaven (zijnde 25.000 plaatsen).

De initiële begroting van het Agentschap voor 2017, die 271,4 miljoen euro bedroeg, is in evenwicht, net als die van 2015 en 2016. Fedasil ziet zich genoodzaakt een "pro forma" initiële begroting in evenwicht op te maken, op basis van een te laag aantal (basis)opvangplaatsen.

Fedasil ontving in 2017 opnieuw extra kredieten ten belope van 137,7 miljoen euro, afkomstig van de provisie bestemd voor de uitgaven in het kader van asiel en migratie¹². Dat bedrag vertegenwoordigt een stijging van de begroting van de instelling met 50 %.

De redenen die ertoe hebben geleid begrotingsmiddelen veeleer in te schrijven binnen een provisie dan in de begroting van Fedasil werden onvoldoende uitgelegd. Het Rekenhof is dus van mening dat de inschrijving van dit bedrag binnen deze provisie had kunnen worden vermeden.

Bij de opmaak van de initiële begroting moeten extra kredieten worden uitgetrokken als er bijkomende structurele opvangplaatsen verwacht worden.

Het Rekenhof merkt bovendien op dat de berekeningsmethode die werd gebruikt om dat bedrag te bepalen, er gewoon in bestond het aantal te creëren extra opvangplaatsen te

---

¹² Cf. *Parl. stuk*, Kamer, 19 mei 2017, DOC 54 2411/002, *Commentaar en opmerkingen bij de ontwerpen van aanpassing van staatsbegroting voor het begrotingsjaar 2017*, Verslag goedgekeurd in de algemene vergadering van het Rekenhof van 19 mei 2017, p. 58-59.

vermenigvuldigen met de dagprijs van een plaats, zonder gedetailleerde uitsplitsing op het niveau van de begrotingsartikelen.

De uitgaven waarvoor die provisionele kredieten werden aangewend, zijn niet geïndividualiseerd in de rekening van uitvoering van de begroting, waardoor het Rekenhof niet kan vaststellen of ze werden aangewend voor de doeleinden waarvoor ze waren toegekend.

Het Agentschap heeft zelf die extra kredieten herverdeeld over nagenoeg alle budgettaire uitgavenartikelen van de hoofdstukken 51, 52 en 53.

Het Rekenhof stelt vast dat die werkwijze afbreuk doet aan het principe van de begrotingspecialiteit.

Terwijl de begroting van Fedasil, die werd gepubliceerd in de tabellen als bijlage bij de algemene uitgavenbegroting 2017, werd voorgesteld in evenwicht, sluit de instelling het boekjaar 2017 af met een positief begrotingsresultaat van 11.502.325,31 euro.

Hoewel het Rekenhof niet beschikt over het formele akkoord van de minister, heeft het uitzonderlijk een verhoging aanvaard van uitgaven op limitatieve kredieten van 11.638.675 euro, die wordt gedekt door evenveel ontvangsten, zonder financiële tussenkomst van de Staat.

Bij het onderzoek van de rekeningen is vastgesteld dat de limitatieve kredieten ten belope van 44.070,98 euro zijn overschreden.

Wanneer over de wet houdende eindregeling van de begroting van Fedasil wordt gestemd, is het aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers om de aanvullende kredieten toe te kennen die nodig zijn om de vastgestelde overschrijding van begrotingskredieten te regulariseren.

Het Hof stelt voor de rekening van uitvoering van de begroting van het Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers over het begrotingsjaar 2017 als volgt vast te stellen (bedragen in euro):

A. - VASTLEGGINGEN

Pro memorie

B. - ONTVANGSTEN EN UITGAVEN		
I.-	De ontvangsten (door de instelling uit hoofde van haar betrekkingen met derden verkregen rechten), op.....	420.868.041,27 ¹³
<hr/>		
II.-	De uitgaven (door derden ten laste van de instelling verkregen rechten), op	409.365.715,96
<hr/>		
III.-	Vaststelling van de betalingskredieten	
	De betalingskredieten, toegekend bij artikel 2.13.9 ¹⁴ van de wet van 25 december 2016 houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017, met uitsluiting van de kredieten voor orde, zoals aangepast door de interne herverdeling goedgekeurd door de hiërarchisch bevoegde minister vóór 31 december 2017, op.....	271.392.534,00

¹³ Dat bedrag houdt rekening met de 137.920.750,00 euro die werden toegewezen door de gedeeltelijke verdelingen van de provisionele kredieten van de algemene uitgavenbegroting van het begrotingsjaar 2017, gerealiseerd door zes koninklijke besluiten:

- a) Koninklijke besluiten van 31 oktober en 22 december 2017 houdende gedeeltelijke verdeling van het provisioneel krediet ingeschreven in het programma 03-41-1 van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 en bestemd tot het dekken van niet structurele uitgaven wat betreft asiel en migratie (respectievelijk 90.000.000 euro en 47.700.000 euro – Interdepartementale provisie “Asiel en Migratie”);
- b) Koninklijk besluit van 12 november 2017 houdende gedeeltelijke verdeling, betreffende de strijd tegen het terrorisme en het radicalisme van het provisioneel krediet ingeschreven in het programma 03-41-1 van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 bestemd tot het dekken van de uitgaven betreffende de versterking van de genomen maatregelen alsook de nieuwe initiatieven inzake de strijd tegen het terrorisme en het radicalisme (100.000 euro – Interdepartementale provisie “Strijd tegen het terrorisme en het radicalisme”);
- c) Koninklijke besluiten van 7 april, 18 september en 29 november 2017 houdende gedeeltelijke verdeling, betreffende schadevergoedingen en gerechtskosten, van het provisioneel krediet ingeschreven in het programma 03-41-1 van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 (respectievelijk 83.625 euro, 13.125 euro en 24.000 euro – Algemene interdepartementale provisie).

¹⁴ In 2016 werd Fedasil van de POD Maatschappelijke Integratie (sectie 44 van de algemene uitgavenbegroting) naar de FOD Binnenlandse Zaken (sectie 13) overgedragen.

Waarbij moeten worden gevoegd, in uitvoering van begrotingsruiter 2.03.2, 2^e lid, van de wet van 10 juli 2017 houdende eerste aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017, de kredieten afkomstig van de eerste en de tweede gedeeltelijke verdelingen van de interdepartementale provisie ingeschreven in het programma 03-41-1 van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 en bestemd tot het dekken van niet-structurele uitgaven wat betreft asiel en migratie¹⁵, verdeeld op de artikelen van de hoofdstukken 51, 52¹⁶ en 53¹⁷ .....

+ 137.700.000,00

Waarbij moeten worden gevoegd, in uitvoering van begrotingsruiter 2.03.3, van de voornoemde wet van 25 december 2016, de kredieten afkomstig van de achtste gedeeltelijke verdeling van de interdepartementale provisie ingeschreven in het programma 03-41-1 van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 en bestemd tot het dekken van de uitgaven betreffende de strijd tegen het terrorisme en het radicalisme¹⁸:

op artikel 526.01: "Andere prestaties en werken door derden".....

+ 100.000,00

Waarbij moeten worden gevoegd, in uitvoering van begrotingsruiter 2.03.2, 2^e lid, van de voornoemde wet van 25 december 2016, de kredieten afkomstig van drie gedeeltelijke verdelingen van de interdepartementale provisie ingeschreven in het programma 03-41-1 van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 en bestemd tot het dekken van uitgaven van allerlei aard o. a. gerechtskosten en schadevergoedingen¹⁹:

op artikel 524.01: "Geschillen".....

+ 120.750,00

Daaraan moet worden toegevoegd:

de stijging van de limitatieve kredieten op diverse artikelen van de hoofdstukken 51, 53 en 54, gedekt in ontvangsten, bij ongewijzigde dotatie van de Staat, door een gelijk bedrag op diverse artikelen van de hoofdstukken 41 en 42 .....

+ 11.638.675,00

¹⁵ Bovenvermelde koninklijke besluiten van 31 oktober en 22 december 2017 (zie de voetnoot nr. 13, onder a).

¹⁶ Met uitzondering van de artikelen 522.01 "Bureaukosten", 525.01 "Financiële lasten en belastingen" en 527.01 "Terugbetaling personeel Defensie".

¹⁷ Met uitzondering van het artikel 533.04 "Programma Vrijwillige Terugkeer".

¹⁸ Bovenvermeld koninklijk besluit van 12 november 2017 (zie de voetnoot nr. 13, onder b).

¹⁹ Bovenvermelde koninklijke besluiten van 7 april, 18 september en 29 november 2017 (zie de voetnoot nr. 13, onder c).

Waarvan de te annuleren kredietoverschotten dienen te worden afgetrokken		-	11.630.314,02
Waarbij eventueel de aanvullende kredieten tot dekking van een overschrijding op de limitatieve kredieten moeten worden gevoegd, waarover de wetgever uitspraak dient te doen:			
op artikel 524.01: "Geschillen"		+	44.070,98
Het totaal van de definitieve betalingskredieten voor het begrotingsjaar 2017 zou derhalve bedragen.....			409.365.715,96
<hr/>			
IV.- Algemeen resultaat van de begroting			
1° Ontvangsten			
Opbrengsten voortvloeiend uit de uitoefening van de statutaire opdracht	1.380.016,81		
Opbrengsten met specifieke bestemmingen (projecten EU).....	23.434.150,91		
Financiële ontvangsten	10.300,00		
Tussenkomen van de Staat.....	<u>396.043.573,55</u>		
Totaal van de ontvangsten			420.868.041,27
2° Uitgaven			
Sommen verschuldigd aan de personen aan de instelling verbonden	66.410.713,98		
Betalingen aan derden voor prestaties, werken, leveringen, enz., die tot voorwerp hebben diensten of goederen niet vatbaar om geïnventariseerd te worden.....	43.218.225,64		
Betalingen aan derden voortvloeiend uit de uitoefening van de statutaire opdracht	291.126.538,41		
Uitgaven op middelen met specifieke bestemming (projecten EU)	7.075.456,97		
Betalingen aan derden voor het verwerven van patrimoniale goederen.....	<u>1.534.780,96</u>		
Totaal van de uitgaven			409.365.715,96
Bijgevolg overtreffen de ontvangsten de uitgaven met			11.502.325,31 ²⁰
<hr/>			

²⁰ Fedasil betaalde dat bedrag terug op 17 mei 2018. Bij de aanvraag tot storting van de tweede schijf van de provisie "asiel en migratie", preciseerde de minister van Begroting in haar brief van 8 december 2017 aan de bevoegde staatssecretaris

en aangezien het gecumuleerde begrotingsoverschot op 31 december 2016 opliep tot.....	191.693.415,30
sluit het begrotingsjaar 2017 met een gecumuleerd begrotingsoverschot van	203.195.740,61

C. - BEGROTING VOOR ORDE

Toestand op 31 december 2016		-104.500,20
Ontvangsten	+ 3.914.574,69	
Uitgaven	- 4.016.308,19	
Toestand op 31 december 2017		-206.233,70 ²¹

immers dat het Agentschap bij de afsluiting van de rekeningen 2017 een eventueel positief saldo aan de Schatkist moest terugstorten om te vermijden dat het reserves zou opbouwen.

²¹ Sinds 2016 vermeldt de begroting voor orde van Fedasil een negatief saldo. Sinds 2002 krijgt de instelling, als verantwoordelijke autoriteit voor het Europees Vluchtelingenfonds en als coördinerende autoriteit van het Europese programma van « *resettlement* », voor België de door de Europese Commissie gestorte fondsen die ze namens derden beheert en controleert. Fedasil stort deze fondsen nadien door aan partners die projecten bij deze Europese fondsen ingediend hebben. In 2017 lagen de middelen die Fedasil ontving, opnieuw lager dan de uitgaven: wat de ontvangsten betreft, heeft de instelling van de Europese Commissie 2.034.443,14 euro ontvangen op artikel 490.01 « Dotatie EVF (Europees Vluchtelingenfonds) voor partners » en 1.880.131,55 euro op artikel 490.02 « Dotatie EUR (European Union Resettlement) Tussenkomen voor partners »; wat de uitgaven betreft, heeft de instelling aan de projectpartners 2.136.176,64 euro gestort ten laste van artikel 590.01 « Terugbetaling EVF (Europees Vluchtelingenfonds) voor partners » en 1.880.131,55 euro ten laste van artikel 590.02 « Terugbetaling EUR (European Union Resettlement) voor partners ».

2.2 Federaal Agentschap van de Schuld (BDA)

Deze instelling staat rechtstreeks onder het gezag van de minister van Financiën en is belast met het operationeel beheer van de federale staatsschuld overeenkomstig de algemene richtlijnen van de minister. Dat beheer dekt zowel de financiële, de economische als de juridische aspecten van de schuld. Het Agentschap is sinds 1 januari 2017 operationeel²².

De onderstaande uitvoeringsrekening van de begroting is dus de eerste van het Federaal Agentschap van de Schuld.

Er dient te worden gepreciseerd dat de leningen en de verrichtingen die verband houden met het beheer van de staatsschuld niet zijn opgenomen in de rekeningen van het Agentschap maar wel in de algemene rekening van de Staat.

Voor het boekjaar 2017 bleef het BDA onderworpen aan de bepalingen van de wet van 16 maart 1954 aangezien de wet van 22 mei 2003, zoals gewijzigd door de wet van 25 december 2016 voor de instellingen met ministerieel beheer – gewezen instellingen van openbaar nut van categorie A – pas op 1 januari 2018 van kracht werd. Het Rekenhof merkt in dat verband op dat de instelling daarop al vooruitgelopen is door haar eerste begroting met de tabellen van de ontvangsten en de uitgaven voor te stellen volgens de codes van de “economische classificatie van juni 2015” op basis van ESR 2010²³.

Het Rekenhof stelde na afloop van zijn controle geen enkele overschrijding noch onderbenutting van materieel belang vast van de door de wet geopende begrotingskredieten.

Het is meer ten gronde van oordeel dat de wet tot oprichting van het Federaal Agentschap van de Schuld in strijd is met artikel 1 van het al vernoemde koninklijk besluit van 7 april 1954, dat bepaalt: « De begroting is de akte, waardoor de begrotingsoverheid al de ontvangsten raamt en al de uitgaven toelaat, die uit te voeren zijn door het organisme tijdens het jaar waarvoor de begroting opgemaakt is, welke er ook de oorsprong of de oorzaak van weze. » Er is een strijdigheid in die zin dat:

- het Agentschap wordt gefinancierd door een dotatie ten laste van de begroting van de Staat, die uitsluitend bestemd is om de bezoldigingen van het personeel te dekken, en die wat de begroting voor het jaar 2017 betreft, louter beperkt zijn tot het contractuele personeel (zijnde slechts 45 % van de personeelsuitgaven)²⁴.
- de FOD Financiën de IT-uitrusting gratis ter beschikking stelt van het Agentschap en de verschillende werkingskosten (meubilair, georganiseerde roadshows, opdrachten, abonnementen, enz.) draagt.

---

²² Artikelen 2, 3 en 12, wet van 25 oktober 2016 houdende oprichting van het Federaal Agentschap van de Schuld en opheffing van het Rentenfonds.

²³ Federale overheidsdienst Budget en Beheerscontrole, 28 april 2017, omzendbrief betreffende de richtlijnen voor de voorafbeelding van de begroting 2018, 2019 en 2020, p. 23–25 en bijlage 8. ESR 2010 of Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie (Verordening 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013).

²⁴ In 2017 had het BDA in totaal 35 personeelsleden in dienst, bestaande uit 16 contractuele personeelsleden en 19 statutaire personeelsleden van wie de wedden ten laste bleven van de begroting van de FOD Financiën.

- de Regie der Gebouwen het Agentschap gratis lokalen ter beschikking moet stellen in het gebouw waarin de Algemene Administratie van de Thesaurie (FOD Financiën) is gevestigd.

Daaruit volgt dat de begroting van de instelling niet de economische realiteit weerspiegelt van de opdrachten waarmee de instelling belast is. Om te zorgen dat de jaarrekening een meer getrouw beeld van zijn financiële toestand en vermogenstoestand geeft, beveelt het Rekenhof aan als bijlage een overzicht toe te voegen van alle kosten die de FOD Financiën en de Regie der Gebouwen dragen voor rekening van het BDA.

Het Rekenhof merkt tot slot op dat het niet-toerekenen aan het boekjaar 2017 van het vakantiegeld dat het Agentschap in 2018 betaalde op basis van de prestaties van 2017, leidt tot een onderschatting van de kosten en de begrotingsuitgaven van dat boekjaar met ongeveer 100.000 euro.

Het Hof stelt voor de rekening van uitvoering van de begroting van het Federaal Agentschap van de Schuld over het begrotingsjaar 2017 als volgt vast te stellen (bedragen in euro):

A. - VASTLEGGINGEN		
Pro memorie		
B. - ONTVANGSTEN EN UITGAVEN		
I.-	De ontvangsten (door de instelling uit hoofde van haar betrekkingen met derden verkregen rechten), op.....	1.987.500,00
<hr/>		
II.-	De uitgaven (door derden ten laste van de instelling verkregen rechten), op.....	1.756.543,27
<hr/>		
III.-	Vaststelling van de betalingskredieten	
	De betalingskredieten, toegekend bij artikel 2.51.3 van de wet van 25 december 2016 houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017, zoals aangepast door de wet van 10 juli 2017 houdende eerste aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017, op	2.232.496,00
	Waarvan de te annuleren kredietoverschotten dienen te worden afgetrokken.....	- 475.952,73
	Het totaal van de definitieve betalingskredieten voor het begrotingsjaar 2017 zou derhalve bedragen.....	1.756.543,27
<hr/>		

IV.-	Algemeen resultaat van de begroting	
1°	Ontvangsten	
	Tussenkomen van de Staat.....	<u>1.987.500,00</u>
	Totaal van de ontvangsten	1.987.500,00
2°	Uitgaven	
	Sommen verschuldigd aan de personen aan de instelling verbonden	1.756.543,27
	Sommen verschuldigd aan derden voor prestaties, werken, leveringen, enz., die tot voorwerp hebben diensten of goederen niet vatbaar om geïnventariseerd te worden	<u>0,00</u>
	Totaal van de uitgaven	1.756.543,27
	Bijgevolg overtreffen de ontvangsten de uitgaven met	230.956,73
	en aangezien het gecumuleerde begrotingsoverschot op 31 december 2016 opliep tot.....	—
	sluit het begrotingsjaar 2017 met een gecumuleerd begrotingsoverschot van	230.956,73 ²⁵

---

²⁵ Op verzoek van de FOD Beleid en Ondersteuning stortte het Agentschap dat niet-aangewende saldo van zijn in 2017 ontvangen dotatie terug aan de schatkist. De terugbetaling gebeurde in januari 2018.

2.3 Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG)

Sinds het boekjaar 2012 is een bedrijfsrevisor aangesteld bij het FAGG. Die spreekt zich echter pas vanaf het boekjaar 2015 uit over het getrouw beeld van de rekeningen. In zijn verslag over de rekeningen 2016 kaartte hij problemen aan die hem ertoe brachten een negatief oordeel te formuleren.

Hij was van oordeel dat de boekhouding niet correct werd gevoerd en dat de rekeningen geen getrouw beeld gaven van de financiële toestand van het Agentschap. De juistheid en de betrouwbaarheid van de rekeningen konden dus niet worden gecertificeerd.

Het Rekenhof beaamde de door de bedrijfsrevisor aangehaalde problemen, vaststellingen en aanbevelingen.

Het Rekenhof stelde daarnaast vast dat de interne beheersing van het FAGG zwak is, dat het onvoldoende zicht had op de processen, de correctheid en de achtergrond van de rekeningen, en onvoldoende controles en analyses uitvoerde. Daardoor bleef er onzekerheid over de volledigheid en correctheid van de vorderingen en schulden²⁶.

Het totale bedrag aan betaalkredieten in de rekening van uitvoering van de begroting werd door de instelling met toestemming van de hiërarchisch bevoegde minister met 100.000 euro aangepast als gevolg van het feit dat de voor de instelling bestemde kredieten stegen door de toewijzing van provisionele kredieten, toegekend door het koninklijk besluit van 18 juni 2017 houdende gedeeltelijke verdeling van het provisioneel krediet ingeschreven in het programma 03-41-1²⁷, van de wet houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 bestemd tot het dekken van gerechtskosten en schadevergoedingen. Bovendien werd met ministeriële goedkeuring een simultane kredietstijging ten belope van 340.000 euro vastgesteld bij de ontvangsten en bij de uitgaven. Op grond van de bepalingen van artikel 5 van de wet van 16 maart 1954 is een tussenkomst van het parlement dus niet vereist.

Bij het onderzoek van de rekeningen is vastgesteld dat de limitatieve kredieten voor in totaal 591.434,07 euro werden overschreden omdat één herverdeling na 31 december 2017 werd goedgekeurd door de hiërarchisch bevoegde minister en dus niet in aanmerking werd genomen.

De door het parlement goedgekeurde begroting van het FAGG vermeldt dat bepaalde kredieten niet limitatief zijn. Op 6 mei 2008 verkreeg het agentschap van de minister van Volksgezondheid en Sociale Zaken en van de minister van Financiën een principeakkoord

---

²⁶ De problemen en tekortkomingen die het Rekenhof vaststelde na de rekeningen 2014 tot en met 2017 van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten te hebben gecontroleerd, werden samengevat in een artikel in het 175^e Boek van het Rekenhof, Volume I, Brussel, oktober 2018, p. 179-183. Beschikbaar op de website www.rekenhof.be.

²⁷ Koninklijk besluit van 18 juni 2017 houdende gedeeltelijke verdeling, betreffende schadevergoedingen en gerechtskosten, van het provisioneel krediet ingeschreven in het programma 03-41-1 van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017.

wat de mogelijkheid betreft om over niet-limitatieve kredieten te beschikken²⁸. In zijn aanvraag heeft het agentschap niet gespecificeerd over welke kredieten het ging, maar het preciseerde wel dat het de bedoeling was bepaalde uitgavenkredieten te koppelen aan het werkelijke niveau van de ontvangsten van het jaar van sommige artikelen. Het voegde daar nog aan toe dat transacties waarbij de bedragen in de door de Kamer van volksvertegenwoordigers goedgekeurde begroting worden overschreden, het voorafgaand akkoord van de Inspectie van Financiën zouden moeten vergen. Die niet-limitatieve kredieten vertegenwoordigen 8,92% van de uitgavenkredieten die in 2017 werden toegekend.

Het Rekenhof merkte op dat er geen duidelijke link gemaakt was tussen de uitgaven die het voorwerp waren van niet-limitatieve kredieten en de ontvangsten die afhingen van de omvang van de activiteiten van het agentschap. De overschrijdingen van niet-limitatieve kredieten belopen 1.631.492,47 euro op 31 december 2017.

In 2017 inde de instelling 68.038.681,51 euro aan ontvangsten, waarvan 15.181.882,55 euro uit staatstussenkomsten bestond. De uitgaven beliepen 68.038.683,07 euro, wat leidt tot een begrotingsresultaat in evenwicht (*break-even*)²⁹. In gecumuleerde termen beliep dat overschot 65.427.269,62 euro, waarvan 34.571.165 euro de som vertegenwoordigde van het begrotingssaldo van boekjaar 2007 en het saldo van het vroegere Geneesmiddelenfonds dat werd opgenomen in het FAGG.

Het begrotingsresultaat 2017 is in evenwicht omdat het FAGG voortaan voor bepaalde heffingen een mechanisme van variabele bijdragen toepast om tot budgettaire neutraliteit te komen. Dit mechanisme houdt in dat heffingen evolueren in functie van de uitgaven³⁰.

Het Hof stelt voor de rekening van uitvoering van de begroting van het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten over het begrotingsjaar 2017 als volgt vast te stellen (bedragen in euro):

A. - VASTLEGGINGEN

Pro memorie

²⁸ Artikel 2, 4^e lid, van de wet van 16 maart 1954 bepaalt: « Met de instemming van de minister van wie het organisme afhangt en van de Minister van Financiën, kan de begroting niet limitatieve kredieten omvatten ».

²⁹ Het resultaat van -1,56 euro is het gevolg van afrondingsverschillen.

³⁰ Dat mechanisme, dat zorgt voor de budgettaire neutraliteit van de instelling, werd het jaar nadien bestendig door de inwerkingtreding van de wet van 11 maart 2018 m.b.t. de financiering van het FAGG.

B. - ONTVANGSTEN EN UITGAVEN

I.- De ontvangsten (door de instelling uit hoofde van haar betrekkingen met derden verkregen rechten), op..... 68.038.681,51³¹

II.- De uitgaven (door derden ten laste van de instelling verkregen rechten), op 68.038.683,07

III.- Vaststelling van de betalingskredieten

De betalingskredieten, toegekend bij artikel 2.25.4 van de wet van 25 december 2016 houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017, zoals aangepast door de twee interne herverdelingen goedgekeurd door de hiërarchisch bevoegde minister vóór 31 december 2017, op..... 73.267.268,00

Waarbij moeten worden gevoegd, in uitvoering van begrotingsruiter 2.03.2, 2e lid, van de voornoemde wet van 25 december 2016, de kredieten afkomstig van één gedeeltelijke verdeling van de interdepartementale provisie ingeschreven in het programma 03-41-1 van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 en bestemd tot het dekken van uitgaven van allerlei aard o. a. gerechtskosten en schadevergoedingen³²:

op artikel 524.010: "Betwistingen (incl. abonnementen advocaten)" ..... + 100.000,00

Verhoging van een limitatief krediet, goedgekeurd op 17 november 2017 door de hiërarchisch bevoegde minister, na gunstig advies van de Inspectie van Financiën op 25 oktober 2017, op het artikel 526 'Aankoop van prestatie en expertise', gedekt door een gelijk bedrag in ontvangsten op het nieuwe artikel 411.119 'Heffing medische hulpmiddelen voor in-vitro diagnostiek (IVD)', ... + 340.000,00

³¹ Er werd een bedrag van 10.944,00 euro afgetrokken van de dotatie van de instelling, bij wijze van bijdrage aan de financiering van PersoPoint, de dienst van de FOD Beleid en Ondersteuning die belast is met de betaling van bezoldigingen van het personeel van de federale openbare overheden (Ministerraad, 22 april 2016, notificaties begrotingscontrole 2016, p. 15, voor 2017 en de volgende jaren).

³² Bovenvermeld koninklijk besluit van 18 juni 2017 (zie de voetnoot nr. 27).

Waarvan dienen te worden afgetrokken:

a) het niet-verantwoorde deel van de subsidie die aan de instelling werd toegekend voor de financiering van de NAT-testen ³³ , dat moet worden teruggestort aan de Schatkist, ...	- 960.751,45
b) de administratieve kredietverminderingen ³⁴ waarover de wetgever uitspraak dient te doen .	- 10.944,00
c) de te annuleren kredietoverschotten	- 6.919.816,02

Waarbij de aanvullende kredieten moeten worden gevoegd die toegekend moeten worden voor de uitgaven uitgevoerd ten laste van een niet-limitatief krediet boven het in de begroting bepaalde bedrag, wegens de laattijdige goedkeuring door de hiërarchisch bevoegde minister na gunstig advies van de Inspectie van Financiën:

op artikel 550.030 ..... + 1.631.492,47

En waarbij eventueel de aanvullende kredieten tot dekking van overschrijdingen op de limitatieve kredieten moeten worden gevoegd waar de hiërarchisch bevoegde minister mee instemde na gunstig advies van de Inspectie van Financiën, buiten de wettelijke termijnen, en waarover de wetgever uitspraak dient te doen:

op artikel 511.080	41.577,89	
op artikel 523.2.....	499.999,00	
op artikel 527.1.....	14.826,85	
op artikel 528.5.....	35.030,33	
		+ 591.434,07

Het totaal van de definitieve betalingskredieten voor het begrotingsjaar 2017 zou derhalve bedragen..... 68.038.683,07

³³ *Nucleic Acid Test* of nucleïnezuuramplificatietest: het gaat om testen op bloedstalen die door de bloedtransfusiecentra worden afgenomen. Bij koninklijk besluit ontvangen de bloedtransfusiecentra jaarlijks subsidies die de financiering dekken van de kosten voortvloeiend uit de realisatie van de NAT-testen. Deze subsidies zijn in de dotatie aan het FAGG inbegrepen. Op basis van artikel 28 van de programmawet van 25 december 2016 moet het teveel van de door de Staat gestorte middelen terugvloeien naar de Schatkist. In 2017 is er een regularisatie geweest voor de jaren 2015 en 2016 (-0,96 miljoen euro).

³⁴ Inhouding bij wijze van bijdrage aan de financiering van PersoPoint (zie voetnoot nr. 31).

IV.-	Algemeen resultaat van de begroting	
1°	Ontvangsten	
	Opbrengsten voortvloeiend uit de uitoefening van de statutaire opdracht	52.856.798,96
	Financiële opbrengsten	0,00
	Tussenkomsten van de Staat.....	15.181.882,55
	Terugvorderingen en waarborgen	0,00
	Gebruik van financiële reserves van het begrotingsjaar 2016 ³⁵	0,00
	Gebruik van financiële reserves — Geneesmiddelenfonds ³⁶	<u>0,00</u>
	Totaal van de ontvangsten	68.038.681,51
2°	Uitgaven	
	Sommen verschuldigd aan de personen aan de instelling verbonden	36.057.201,34
	Betalingen aan derden voor prestaties, werken, leveringen, enz., die tot voorwerp hebben diensten of goederen niet vatbaar om geïnventariseerd te worden.....	29.926.773,24
	Betalingen aan derden voortvloeiend uit de uitoefening door de instelling van haar statutaire opdracht.....	0,00
	Betalingen met speciale toewijzing.....	0,00
	Betalingen aan derden voor het verwerven van patrimoniale goederen.....	2.054.708,49
	Betalingen aan derden ingevolge financiële operaties	0,00
	Waarborgen en borgtochten	<u>0,00</u>
	Totaal van de uitgaven	68.038.683,07
	Bijgevolg overtreffen de uitgaven de ontvangsten met	1,56

³⁵ Artikel 13, § 5, wet van 20 juli 2006 betreffende de oprichting en de werking van het FAGG : « Indien de rekening van het Agentschap op 31 december van elk jaar een overschot vertoont, wordt deze som op de rekening behouden voor het volgende jaar ».

³⁶ Krachtens artikel 19, §4, van de wet van 20 juli 2006, nam het FAGG in 2007 de rechten en verplichtingen van het Geneesmiddelenfonds over. Het saldo van de financiële reserve van het fonds bedroeg 27.534.000 euro.

en aangezien het gecumuleerde begrotingsoverschot op 31 december 2016 opliep tot.....	65.427.271,18 ³⁷
sluit het begrotingsjaar 2017 met een gecumuleerd begrotingsoverschot van	65.427.269,62

---

³⁷ In Bijvoegsel 1 van het 171^e Boek van het Rekenhof over de rekeningen 2013 beliep het gecumuleerd begrotingssaldo 26.444.541,23 euro. Dit begrotingsresultaat hield echter geen rekening met het saldo van het Geneesmiddelenfonds van 27.534.000 euro dat aan het FAGG werd overgedragen en waarop in 2010 254.545 euro werd aangerekend. Om het gecumuleerd begrotingssaldo in overeenstemming te brengen met de realiteit, heeft het Rekenhof een herberekening gemaakt van het reële gecumuleerde begrotingsresultaat op 31 december 2013, dat 53.723.996,23 euro bedroeg.

2.4 Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV)

De dotatie aan het FAVV moet die toelaten zijn opdrachten inzake voedselveiligheid te vervullen. Deze dotatie bedroeg voor het begrotingsjaar 2017 86,5 miljoen euro verhoogd met 7,3 miljoen euro afkomstig van de interdepartementale provisies.

Het Rekenhof wijst erop dat het FAVV op 31 december 2016 over een financiële reserve van 173,3 miljoen euro beschikte als gevolg van de tijdens de voorgaande jaren opgebouwde begrotingsoverschotten³⁸.

Bij het onderzoek van de rekeningen is voorts vastgesteld dat er in totaal 630.368,27 euro aan overschrijdingen op limitatieve kredieten zijn gebeurd hoofdzakelijk door een herverdeling die na 31 december 2017 werd goedgekeurd door de toezichthoudende minister en bijgevolg niet door het Rekenhof in aanmerking wordt genomen.

Het totale bedrag aan betaalkredieten in de rekening van uitvoering van de begroting werd door de instelling met toestemming van de hiërarchisch bevoegde minister met 7.300.412,30 euro aangepast als gevolg van het feit dat de voor de instelling bestemde kredieten stegen door de toewijzing van provisionele kredieten, toegekend enerzijds door de koninklijke besluiten van 7 april, 18 juni en 18 september 2017 houdende gedeeltelijke verdeling van het provisioneel krediet ingeschreven in het programma 03-41-1³⁹, van de wet houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 bestemd tot het dekken van gerechtskosten en schadevergoedingen (in totaal 7.165.635 euro), anderzijds door het koninklijk besluit van 11 augustus 2017 houdende gedeeltelijke verdeling van het provisioneel krediet ingeschreven in hetzelfde programma 03-41-1⁴⁰, van de bovengenoemde wet bestemd tot het dekken van diverse uitgaven (Foedex project, 133.000 euro) en tot slot door het koninklijk besluit van 21 juli 2017 houdende gedeeltelijke verdeling van het provisioneel krediet ingeschreven in het programma 04-31-1⁴¹, van dezelfde wet en bestemd tot dekking van de uitgaven voortvloeiend uit initiatieven inzake culturele diversiteit, gelijkheid van kansen en de aanpassing van arbeidsposten voor personen met een handicap (1.777,30 euro).

---

³⁸ Bron: Rekenhof. Dit saldo houdt geen rekening met de saldi van de begrotingsfondsen die worden beheerd door het FAVV.

³⁹ Koninklijke besluiten van 7 april, 18 juni en 18 september 2017 houdende gedeeltelijke verdeling, betreffende schadevergoedingen en gerechtskosten, van het provisioneel krediet ingeschreven in het programma 03-41-1 van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 (respectievelijk 6.850.180 euro, 10.760 euro en 304.695 euro).

⁴⁰ Koninklijk besluit van 11 augustus 2017 houdende gedeeltelijke verdeling van het provisioneel krediet ingeschreven in het programma 03-41-1 van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 bestemd tot het dekken van diverse uitgaven (133.000 euro).

⁴¹ Koninklijk besluit van 21 juli 2017 houdende gedeeltelijke verdeling van het provisioneel krediet ingeschreven in het programma 04-31-1 van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 en bestemd tot dekking van de uitgaven voortvloeiend uit initiatieven inzake culturele diversiteit, gelijkheid van kansen en de aanpassing van arbeidsposten voor personen met een handicap in verschillende federale overheidsdiensten en departementen en in sommige instellingen van openbaar nut (1.777,30 euro).

Het Hof stelt voor de rekening van uitvoering van de begroting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en de begrotingsfondsen⁴² over het begrotingsjaar 2017 als volgt vast te stellen (bedragen in euro):

A. - VASTLEGGINGEN

Pro memorie

B. - ONTVANGSTEN EN UITGAVEN

I.-	De ontvangsten (door de instelling uit hoofde van haar betrekkingen met derden verkregen rechten), op.....	199.766.254,61 ⁴³
II.-	De uitgaven (door derden ten laste van de instelling verkregen rechten), op	196.294.331,65
III.-	Vaststelling van de betalingskredieten	
	De betalingskredieten, toegekend bij artikel 2.25.2 van de wet van 25 december 2016 houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017, zoals achtereenvolgens aangepast door de wet van 10 juli 2017 houdende eerste aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017, door de wet van 21 november 2017 houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 en door de vier interne herverdelingen goedgekeurd door de hiërarchisch bevoegde minister vóór 31 december 2017 ⁴⁴ , op	201.694.869,00

⁴² Sinds 2003 beheert het FAVV voor rekening van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu de boekhouding van drie organieke begrotingsfondsen: het Begrotingsfonds voor de productie en de bescherming van planten en plantaardige producten, het Fonds voor de grondstoffen en het Begrotingsfonds voor de gezondheid en de kwaliteit van de dieren en dierlijke producten.

⁴³ Dit bedrag houdt rekening met 7.300.412 euro die toegewezen werd door gedeeltelijke verdelingen van de door vijf koninklijke besluiten toegekende interdepartementale provisijs van de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 (zie de voetnoten nr. 39, 40 en 41). Er werd een bedrag van 20.341 euro afgetrokken van de dotatie van de instelling, bij wijze van bijdrage aan de financiering van PersoPoint, de dienst van de FOD Beleid en Ondersteuning belast met de betaling van bezoldigingen van het personeel van de federale openbare overheden (Ministerraad, 22 april 2016, notificaties begrotingscontrole 2016, p. 15, voor 2017 en de volgende jaren).

⁴⁴ Deze vier interne herverdelingen hebben betrekking op de eigen begroting van het FAVV.

Waarbij moeten worden gevoegd, in uitvoering van begrotingsruiter 2.03.2, 2^e lid, van de voornoemde wet van 25 december 2016, de kredieten afkomstig van drie gedeeltelijke verdelingen van de interdepartementale provisie ingeschreven in het programma 03-41-1 van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 en bestemd tot het dekken van uitgaven van allerlei aard o. a. gerechtskosten en schadevergoedingen⁴⁵, die als volgt verdeeld wordt:

op artikel 524.011: "Schadevergoedingen en gerechtskosten - ondernemingen".....	7.070.219,00	
op artikel 524.012: "Schadevergoedingen en gerechtskosten - huishoudens".....	37.150,00	
op artikel 525.012: "Intresten - PI gerechtskosten".....	58.266,00	
		+ 7.165.635,00

Waarbij moeten worden gevoegd, in uitvoering van begrotingsruiter 2.03.2, 2^e lid, van de voornoemde wet van 25 december 2016, de kredieten afkomstig van een gedeeltelijke verdeling van de interdepartementale provisie ingeschreven in het programma 03-41-1 van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 en bestemd tot het dekken van o. a. diverse uitgaven⁴⁶, in het bijzonder het Foedex project⁴⁷, die als volgt verdeeld wordt:

op artikel 511.010: "Statutair personeel".....	38.273,00
op artikel 511.020: "Contractueel personeel"...	10.380,00
op artikel 511.030: "Pensioenlasten".....	12.529,00
op artikel 511.040: "Sociale lasten (sociale wetgeving - werkgeversaandeel)".....	6.066,00
op artikel 511.060: "Sociale dienst".....	4.151,00
op artikel 513.011: "Dienstopdrachten in het buitenland".....	16.605,00

⁴⁵ Bovenvermelde koninklijke besluiten van 7 april, 18 juni en 18 september 2017 (zie de voetnoot nr. 39).

⁴⁶ Bovenvermeld koninklijk besluit van 11 augustus 2017 (zie de voetnoot nr. 40).

⁴⁷ Food & Feed Export Belgium is een transversaal project gericht op de versterking van de centrale diensten binnen het FAVV betrokken bij het ondersteunen van export van planten, dieren, levensmiddelen en producten uit de agrotoelevering naar derde landen. Zijn Business plan 2015-2017 beoogt de uitvoer actief te ondersteunen door nieuwe markten aan te boren.

op artikel 513.020: "Verplaatsingen — km — contingenten"	4.151,00	
op artikel 521.043: "Werkingsuitgaven voor informatica"	13.615,00	
op artikel 522.013: "Telefoon — GSM — Internetgebruik"	27.230,00	
		+ 133.000,00

Waarbij moeten worden gevoegd, in uitvoering van begrotingsruiter 2.04.3, 2^e lid, van de voornoemde wet van 25 december 2016, de kredieten afkomstig van een gedeeltelijke verdeling van de interdepartementale provisie ingeschreven in het programma 04-31-1 van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 en bestemd tot dekking van de uitgaven voortvloeiend uit initiatieven inzake culturele diversiteit, gelijkheid van kansen en de aanpassing van arbeidsposten voor personen met een handicap in verschillende federale overheidsdiensten en departementen en in sommige instellingen van openbaar nut⁴⁸:

op artikel 511.070: "Opleiding"		+ 1.777,30
---------------------------------------	--	------------

Overschrijding van het niet-limitatief krediet (variabel krediet) van het Begrotingsfonds voor de productie en bescherming van planten en plantaardige producten, goedgekeurd door de minister van Begroting op 8 december 2017:

op artikel 541.031		+ 7.000,00
--------------------------	--	------------

Waarvan dienen te worden afgetrokken:

a) de administratieve kredietverminderingen ⁴⁹ waarover de wetgever uitspraak dient te doen .		- 20.341,00
--	--	-------------

b) de te annuleren kredietoverschotten		- 13.440.785,07
--	--	-----------------

Waarbij eventueel de noodzakelijke aanvullende kredieten tot dekking van overschrijdingen op de limitatieve kredieten moeten worden gevoegd, waarover de wetgever uitspraak dient te doen:

op artikel 511.060	94.411,04
op artikel 511.080	39.548,46
op artikel 524.010	11.614,97

⁴⁸ Bovenvermeld koninklijk besluit van 21 juli 2017 (zie de voetnoot nr. 41).

⁴⁹ Inhouding bij wijze van bijdrage aan de financiering van PersoPoint (zie voetnoot nr. 43).

op artikel 526.070	477.980,99	
op artikel 560.010	6.812,81	
		+ 630.368,27

Waarbij de aanvullende kredieten moeten worden gevoegd die toegekend moeten worden voor de uitgaven uitgevoerd op een niet-limitatief krediet (variabel krediet), bij ontstentenis van kredieten in de begroting:

op artikel 541.900	1.322,60
--------------------------	----------

En waarbij de aanvullende kredieten moeten worden gevoegd die toegekend moeten worden voor de uitgaven uitgevoerd op een niet-limitatief krediet (variabel krediet), boven het in de begroting bepaalde bedrag:

op artikel 542.900 ⁵⁰	121.485,55
--	------------

+ 122.808,15

Het totaal van de definitieve betalingskredieten voor het begrotingsjaar 2017 zou derhalve bedragen.....	196.294.331,65
--	----------------

IV.- Algemeen resultaat van de begroting

1° Ontvangsten

Opbrengsten voortvloeiend uit de uitoefening van de statutaire opdracht (inclusief leasingschulden).....	82.614.692,48
Opbrengsten uit de begrotingsfondsen	23.345.149,83
Tussenkomen van de Staat.....	93.806.412,30
Ontvangsten voor orde	0,00
Terugvorderingen en waarborgen	<u>0,00</u>

Totaal van de ontvangsten	199.766.254,61
---------------------------------	----------------

---

⁵⁰ Het organieke Begrotingsfonds voor de gezondheid en de kwaliteit van de dieren en dierlijke producten werd administratief opgedeeld in vijf delen, ook fonds of sector genoemd. De begrotingsoverschrijding op de oninbare vorderingen 2017 (artikel 542.900) is als volgt: rundersector (artikel 542.990) 101.314,29 euro, varkenssector (artikel 542.991) 15.285,33 euro, zuivelsector (artikel 542.992) 0,00 euro, pluimveesector (artikel 542.993) 4.885,93 euro en sector kleine herkauwers (artikel 542.994) 0,00 euro.

2°	Uitgaven	
	Sommen verschuldigd aan de personen aan de instelling verbonden	93.853.068,79
	Betalingen aan derden voor prestaties, werken, leveringen, enz., die tot voorwerp hebben diensten of goederen niet vatbaar om geïventariseerd te worden	73.767.379,89
	Betalingen aan derden voortvloeiend uit de uitoefening door de instelling van haar statutaire opdracht	3.459.256,13
	Betalingen met speciale toewijzing	21.849.144,33
	Betalingen aan derden voor het verwerven van patrimoniale goederen	2.958.570,70
	Betalingen aan derden ingevolge financiële operaties	406.911,81
	Betalingen voor orde	0,00
	Waarborgen en borgtochten	<u>0,00</u>
	Totaal van de uitgaven	196.294.331,65
	Bijgevolg overtreffen de ontvangsten de uitgaven met	3.471.922,96
	en aangezien het gecumuleerde begrotingsoverschot op 31 december 2016 opliep tot.....	251.800.528,10 ⁵¹
	sluit het begrotingsjaar 2017 met een gecumuleerd begrotingsoverschot van	255.272.451,06

---

⁵¹ In Bijvoegsel 1 van het 171^e Boek van het Rekenhof over de rekeningen 2013 beliep het gecumuleerd begrotingssaldo 187.667.322,42 euro. Dit begrotingsresultaat hield echter geen rekening met het saldo van de drie organieke begrotingsfondsen ad 40.996.920,97 euro dat eind 2002 aan het FAVV werd overgedragen. Om het gecumuleerd begrotingssaldo in overeenstemming te brengen met de realiteit, heeft het Rekenhof een herberekening gemaakt van het reële gecumuleerde begrotingsresultaat op 31 december 2013, dat 228.664.243,39 euro bedroeg.

2.5 Federaal Planbureau (FPB)

Het Rekenhof stelt andermaal vast dat de kredieten die zijn vermeld in de door het FPB opgestelde rekening van uitvoering van de begroting, niet volledig stroken met de kredieten in de tabel die bij de wet houdende de algemene uitgavenbegroting is gevoegd. Het Rekenhof herinnert eraan dat de aangepaste begroting van een ION van categorie A moet worden gepubliceerd in een wet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Staat met betrekking tot het begrotingsjaar in kwestie.

De uitvoeringsrekening van de begroting 2017 neemt noch de structuur noch de begrotingsartikelen van de door de Kamer van Volksvertegenwoordigers goedgekeurde begroting over. Die laatste vermeldt de oude begrotingscodes van de wet van 16 maart 1954 (littera), terwijl de uitvoeringsrekening van de begroting de codes van de economische classificatie gebruikt (de ESR-codes)⁵². De structuur werd gewijzigd om de uitgaven in het kader van de conventies met derden afzonderlijk te kunnen weergeven en zo tegemoet te komen aan één van de voornaamste opmerkingen die het Rekenhof al jaren herhaalt.

De overeenstemming tussen de in het Belgisch Staatsblad gepubliceerde begroting en de door de instelling voorgelegde uitvoeringsrekening van de begroting werd als volgt vastgesteld:

Opschrift	Littera	Code ESR	Door het parlement gemachtigde begroting (in euro)	Realisatie (in euro)	Kredietoverschrijding (in euro)
Bezoldigingen van het personeel	511.01	11.11/ 11.12/ 11.20	9.011.000,00	8.537.263,37	—
Andere bezoldigingen dan wedden en lonen	511.09	11.33/ 11.40	354.000,00	309.184,42	—
Werkingskosten	521.01/ 521.02/ 522.01/ 522.03	12.11/ 12.12/ 12.21	2.011.000,00	2.031.839,24	20.839,24
Investerings	550.01	74.22	95.000,00	96.790,01	1.790,01
Totaal			11.471.000,00	10.975.077,04	22.629,25

Bron : Rekenhof

⁵² ESR 2010 of Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie (Verordening 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013).

Volgens artikel 5 van de wet van 16 maart 1954 moeten kredietoverdrachten en -overschrijdingen vóór enige tenuitvoerlegging worden toegestaan door de minister van wie de instelling afhangt, op eensluidend advies van de minister van Financiën of diens gemachtigde. Die voorafgaande toestemming werd niet gegeven.

Het Rekenhof stelt 22.629,25 euro aan overschrijdingen vast in vergelijking met de wettelijke begroting (initiële begroting 2017).

De begroting van de instelling bepaalt bovendien dat alle kredieten voor werkingsuitgaven (hoofdstuk 52) niet-limitatief zijn. In tegenstelling tot wat artikel 2, 4^e lid, van de wet van 16 maart 1954 voorschrijft, hebben noch de bevoegde ministers, noch de minister van Begroting ermee ingestemd dat de begroting niet-limitatieve kredieten zou omvatten.

Het Rekenhof stelt tot slot vast dat het bedrag van de schuld in samenhang met het vakantiegeld van de contractuele personeelsleden van het Federaal Planbureau (148.000 euro) niet budgettair werd aangerekend.

Het Hof stelt voor de rekening van uitvoering van de begroting van het Federaal Planbureau over het begrotingsjaar 2017 als volgt vast te stellen (bedragen in euro):

A. - VASTLEGGINGEN

Pro memorie

B. - ONTVANGSTEN EN UITGAVEN

I.-	De ontvangsten (door de instelling uit hoofde van haar betrekkingen met derden verkregen rechten), op.....	11.270.369,53 ⁵³
II.-	De uitgaven (door derden ten laste van de instelling verkregen rechten), op	10.975.077,04

⁵³ Dit bedrag houdt rekening met de 662.000,00 euro die toegekend werden door het koninklijk besluit van 7 april 2017 houdende gedeeltelijke verdeling, betreffende schadevergoedingen en gerechtskosten, van het provisioneel krediet ingeschreven in het programma 03-41-1 van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 bestemd tot het dekken van gerechtskosten en schadevergoedingen, achterstallige premies voor competentieontwikkeling, cybersecurity, investeringen in Defensie en andere diverse uitgaven. Er werd overigens een bedrag van 2.000 euro afgetrokken van de dotatie van de instelling, bij wijze van bijdrage aan de financiering van PersoPoint, de dienst van de FOD Beleid en Ondersteuning belast met de betaling van bezoldigingen van het personeel van de federale openbare overheden (Ministerraad, 22 april 2016, notificaties begrotingscontrole 2016, p. 15 voor 2017 en de volgende jaren).

III.- Vaststelling van de betalingskredieten

De betalingskredieten, toegekend bij artikel 2.32.2 van de wet van 25 december 2016 houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017, op..... 11.471.000,00⁵⁴

Waarvan dienen te worden afgetrokken:

a) de administratieve kredietverminderingen⁵⁵ waarover de wetgever uitspraak dient te doen ..... - 2.000,00

b) de te annuleren kredietoverschotten ..... - 516.552,21

Waarbij eventueel de aanvullende kredieten tot dekking van overschrijdingen op de limitatieve kredieten moeten worden gevoegd, waarover de wetgever uitspraak dient te doen:

aan het totaal van de codes ESR 12.11, 12.12 en 12.21 (artikelen 521.01, 521.02, 522.01 en 522.03)..... 20.839,24

aan de code ESR 74.22 (artikel 550.01) 1.790,01

+ 22.629,25

Het totaal van de definitieve betalingskredieten voor het begrotingsjaar 2017 zou derhalve bedragen..... 10.975.077,04

IV.- Algemeen resultaat van de begroting

1° Ontvangsten

Opbrengsten uit hoofde van de uitoefening van de statutaire opdracht 469.369,53

Tussenkomen van de Staat..... 10.801.000,00

Andere ontvangsten 0,00

Totaal van de ontvangsten 11.270.369,53

⁵⁴ Eind 2016 werden 8 bijkomende personeelsleden aangeworven voor de doorrekening door het Federaal Planbureau van de verkiezingsprogramma's van de politieke partijen bij de verkiezing voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers zoals voorzien in de wet van 22 mei 2014. Hiervoor werd een globaal budget toegekend van 662.000 euro voor 2017 dat reeds werd toegevoegd aan de uitgaven. Voorlopig heeft dat geleid tot een tekort op de door het Parlement goedgekeurde begroting (zie *Parl. stuk*, Kamer, 23 november 2016, DOC 54 2110/018, Verantwoording van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2017 — 32. FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, p. 333). Dat initiële tekort werd in de loop van het boekjaar weggewerkt door een inbreng voor eenzelfde bedrag van 662.000 euro afkomstig van de interdepartementale provisie waarvan vroeger sprake.

⁵⁵ Inhouding bij wijze van bijdrage aan de financiering van PersoPoint (zie voetnoot nr. 53).

2°	Uitgaven		
	Sommen verschuldigd aan de personen aan de instelling verbonden	8.846.447,79	
	Sommen verschuldigd aan derden voor prestaties, werken, leveringen, enz., die tot voorwerp hebben diensten of goederen niet vatbaar om geïnventariseerd te worden	2.031.839,24	
	Rechtzettingen conventies en vorderingen in het verleden	0,00	
	Betalingen aan derden voor de verwerving van patrimoniale goederen.....	<u>96.790,01</u>	
	Totaal van de uitgaven		10.975.077,04
	Bijgevolg overtreffen de ontvangsten de uitgaven met		295.292,49
	en aangezien het gecumuleerde begrotingsoverschot op 31 december 2016 opliep tot.....		8.814.313,12
	sluit het begrotingsjaar 2017 met een gecumuleerd begrotingsoverschot van		9.109.605,61

Er bestaat ook een Franse versie van dit verslag.
Il existe aussi une version française de ce rapport.

ADRES
Rekenhof
Regentschapsstraat 2
B-1000 Brussel

TEL.
+32 2 551 81 11

FAX
+32 2 551 86 22

www.rekenhof.be